

Comisia
Europeană

CARTEA ALBĂ PRIVIND **VIITORUL EUROPEI**

*Reflecții și scenarii pentru
UE-27 până în 2025*

Comisia Europeană
COM(2017)2025 din 1 Martie 2017

Rue de la Loi / Wetstraat, 200
1040 Bruxelles/Brussels
+32 2 299 11 11

Cuvânt înainte

La 25 martie 2017, cei 27 de lideri ai statelor membre ale Uniunii Europene vor face front comun în pace și prietenie la Roma.

Chiar și numai acest lucru reprezintă o realizare care pentru mulți ar fi fost de neconceput în urmă cu 60 de ani, când cele șase state membre fondatoare au convenit asupra Tratatelor de la Roma.

Cu ocazia acestei aniversări, gândurile noastre se îndreaptă spre cei dinaintea noastră, al căror vis legat de Europa a devenit realitate. Acum este momentul să reflectăm cu mândrie asupra realizărilor noastre și să ne reamintim de valorile care ne unesc.

Însă Roma trebuie să fie și începutul unui nou capitol. Ne așteaptă provocări importante la adresa securității noastre, a bunăstării populației noastre, a rolului pe care Europa va trebui să îl îndeplinească într-o lume tot mai multipolară. O Europă unită cu 27 de state membre trebuie să își croiască propriul destin și să își creioneze o viziune a viitorului său.

Prezenta carte albă este contribuția Comisiei Europene la acest nou capitol al proiectului european. Dorim să lansăm un proces în care Europa să își stabilească propriul drum. Dorim să identificăm provocările și oportunitățile care ne așteaptă și să prezentăm modul în care putem alege să răspundem în mod colectiv.

După o amplă dezbateră pe continentul nostru în lunile următoare, inclusiv în cadrul Parlamentului European, al parlamentelor naționale, al autorităților locale și regionale, precum și în cadrul societății civile, în general, în septembrie 2017 voi prezenta aceste idei și îmi voi exprima opinia cu privire la viitorul Europei în discursul

meu referitor la starea Uniunii. Toate acestea ar trebui să ajute Consiliul European să tragă primele concluzii până la sfârșitul anului și să decidă cu privire la acțiunile care urmează a fi întreprinse în perioada de până la alegerile pentru Parlamentul European din iunie 2019.

Pe măsură ce decidem încotro ne îndreptăm, ar trebui să ne amintim că Europa a fost întotdeauna în forma ei cea mai bună atunci când am dat dovadă de unitate, de curaj și de convingerea că ne putem croi viitorul împreună.

Uniunea Europeană ne-a schimbat viețile în bine. Trebuie să ne asigurăm că așa vor sta lucrurile și în cazul tuturor celor care vor veni după noi.

A handwritten signature in dark ink, which appears to be "JC Juncker". The signature is stylized and written in a cursive-like manner.

Jean-Claude Juncker
1 martie 2017

„Europa nu va fi construită dintr-odată sau
ca urmare a unui plan unic, ci prin realizări
concrete care să creeze în primul rând o
solidaritate de facto”.

Robert Schuman
9 mai 1950

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE AL PREȘEDINTELUI COMISIEI EUROPENE	3
1. INTRODUCERE	6
2. FORȚA MOTRICE A VIITORULUI EUROPEI	8
3. CINCI SCENARII PENTRU EUROPA PÂNĂ ÎN 2025	15
SCENARIUL 1: CONTINUÂND PE ACELAȘI DRUM	16
SCENARIUL 2: ACCENT EXCLUSIV PE PIAȚA UNICĂ	18
SCENARIUL 3: CEI CARE DORESC MAI MULT REALIZEAZĂ	20
MAI MULT	22
SCENARIUL 4: MAI PUȚIN, DAR MAI EFICIENT	24
SCENARIUL 5: MULT MAI MULT, ÎMPREUNĂ	26
4. CALEA DE URMAT	
5. ANEXE	28
PROCESUL AFERENT CĂRȚII ALBE	29
CELE CINCI SCENARII: IMAGINE DE ANSAMBLU PE DOMENII	
DE POLITICĂ	

1. Introducere

Pentru generații întregi, Europa a reprezentat întotdeauna viitorul.

A început cu viziunea lui Altiero Spinelli și Ernesto Rossi, prizonieri politici închiși de un regim fascist pe insula Ventotene în timpul celui de Al Doilea Război Mondial. Manifestul lor *Pentru o Europă liberă și unită* a zugrăvit imaginea unui loc în care aliații și adversarii s-ar reuni pentru a se asigura că „vechile absurdități” din Europa nu se vor mai repeta niciodată.

Ventotene Manifesto

Cu șaiszeci de ani în urmă, inspirați de acest vis al unui viitor comun trăit în pace, membrii fondatori ai UE au pornit în călătoria unică și ambițioasă a integrării europene. Au convenit să își rezolve conflictele la masa negocierilor mai degrabă decât pe câmpurile de luptă. Au înlocuit utilizarea forțelor armate cu puterea legii. Le-au oferit și altor țări posibilitatea de a li se alătura, reunificând Europa și făcându-ne mai puternici.

Prin urmare, trecutul nostru zbuciumat a fost lăsat în urmă, făcând loc unei perioade de șapte decenii de pace și unei Uniuni extinse, cu 500 de milioane de cetățeni care trăiesc în libertate în una dintre economiile cele mai prospere din lume. Imaginile luptelor în tranșee și ale câmpurilor de la Verdun sau ale unui continent despărțit de Cortina de Fier și de Zidul Berlinului au fost înlocuite cu o Uniune care se remarcă drept reper de pace și stabilitate.

Sacrificiul generațiilor anterioare nu ar trebui uitat niciodată. Demnitatea umană, libertatea și democrația au fost câștigate cu greu și nu pot fi abandonate niciodată. Chiar dacă nu toți europenii de azi se pot raporta în același mod la atașamentul față de pace ca

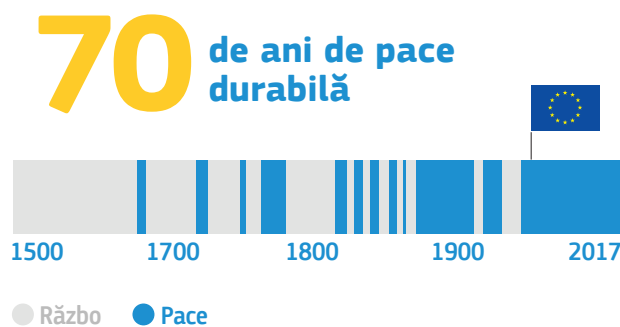
părinții sau bunicii lor, aceste valori fundamentale continuă să ne unească.

UE este în prezent locul în care cetățenii europeni se pot bucura de o diversitate unică de cultură, idei și tradiții într-o Uniune care măsoară patru milioane de kilometri pătrați. Este locul în care și-au construit legături de o viață cu alți cetățeni europeni și pot călători, studia și lucra în afara frontierelor naționale fără a schimba valută. Este locul în care statul de drept a înlocuit regula pumnului de fier. Este locul în care nu doar se vorbește despre egalitate, ci aceasta continuă să fie promovată.

În ciuda acestor lucruri, mulți europeni consideră că Uniunea fie este prea distantă, fie intervine prea mult în viața lor de zi cu zi. Alții pun sub semnul întrebării valoarea adăugată a acesteia și se întreabă în ce fel le îmbunătățește Europa nivelul de trai. Și, pentru prea mulți, UE nu s-a ridicat la nivelul așteptărilor lor în momentul în care s-a confruntat cu cea mai gravă criză financiară, economică și socială a sa din istoria postbelică.

Provocările cărora Europa trebuie să le facă față nu par să descrească. Economia noastră își revine în urma crizei financiare globale, dar redresarea încă nu se resimte în mod unitar. Unele părți din vecinătatea noastră sunt destabilizate, ceea ce a condus la cea mai mare criză a refugiaților de după cel de Al Doilea Război Mondial. Atacurile teroriste au lovit în centrul orașelor noastre. Apar noi puteri mondiale, iar cele vechi se confruntă cu noi realități. Iar anul trecut, unul dintre statele membre a votat să părăsească Uniunea.

Situația actuală nu trebuie neapărat să limiteze viitorul Europei. Deseori Uniunea s-a construit pe fondul crizelor și al debuturilor false. De la Comunitatea

Sursă: Comisia Europeană

Europeană de Apărare, care până la urmă nu a mai văzut lumina zilei, în anii '50, la șocurile ratelor de schimb din anii '70, trecând prin aderările la care într-un final s-a renunțat și respingerile prin referendumuri din ultimele decenii, Europa a fost mereu la răscruce de drumuri și întotdeauna s-a adaptat și a evoluat.

Numai în ultimii 25 de ani, Tratatul de la Maastricht, Amsterdam și Nisa au reformat și transformat profund o Uniune care și-a mărit de peste două ori dimensiunile. Tratatul de la Lisabona și dezbaterile desfășurate pe parcursul deceniului care l-a precedat au deschis un nou capitol al integrării europene, care prezintă încă un potențial neexploatat.

La fel ca generațiile dinaintea noastră, răspunsul oferit la sarcina care se prefigurează nu poate fi unul nostalgic sau pe termen scurt. Trebuie să se bazeze pe o

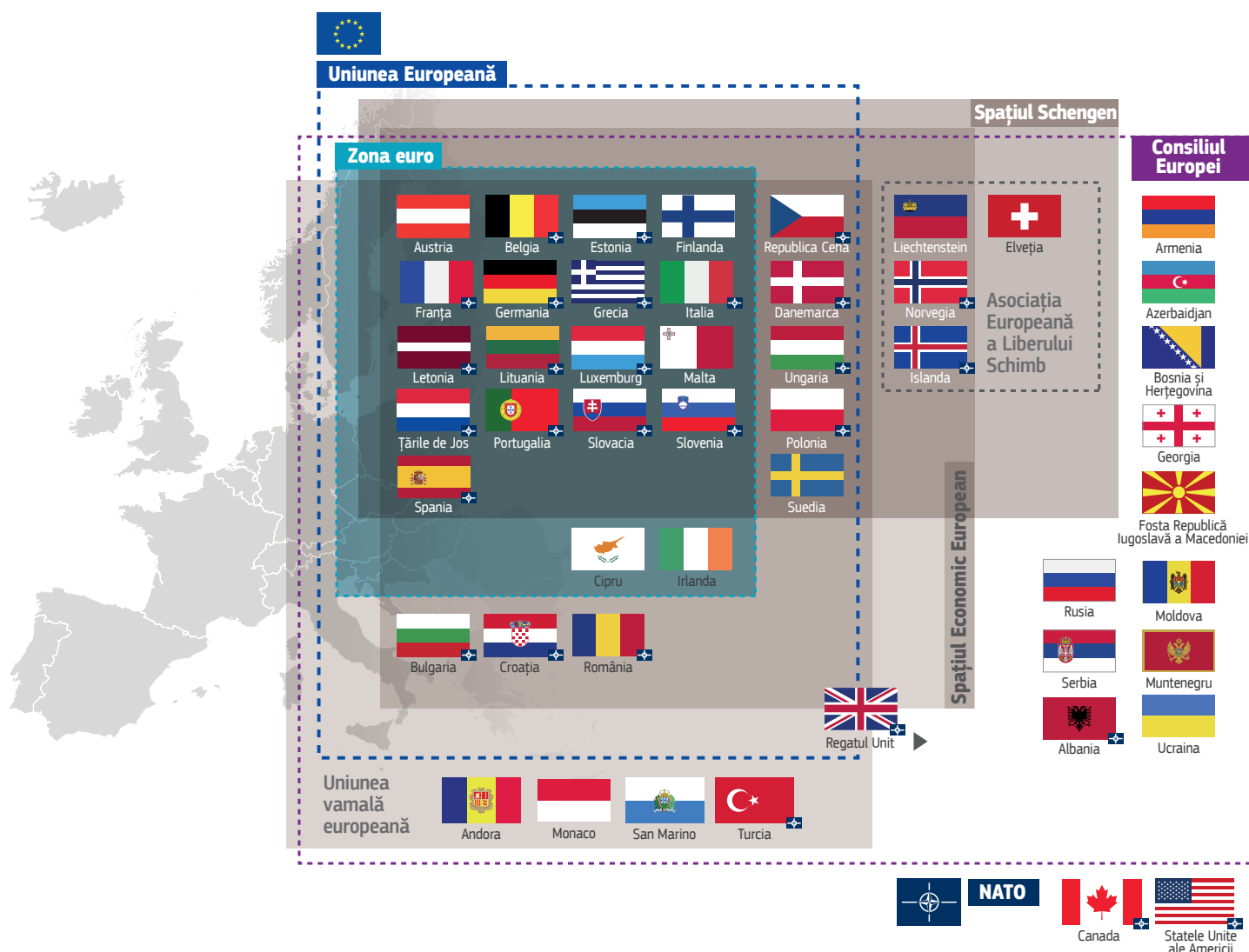
perspectivă comună și pe împărtășirea convingerii că, împreună, fiecare dintre noi ne va fi mai bine.

Cu ocazia reuniunii celor 27 de șefi de stat sau de guvern la Roma care marchează cea de a 60a aniversare a proiectului nostru comun, trebuie să privim din nou înainte.

Prezenta carte albă ilustrează factorii de schimbare din următorii zece ani și expune o serie de scenarii pentru modul în care Europa ar putea evolua până în 2025. Inițiază astfel o dezbatere, care ar trebui să ajute la concentrarea atenției și la găsirea unor noi răspunsuri la vechea întrebare:

Ce viitor ne dorim pentru noi, pentru copiii noștri și pentru Uniunea noastră?

Europa azi

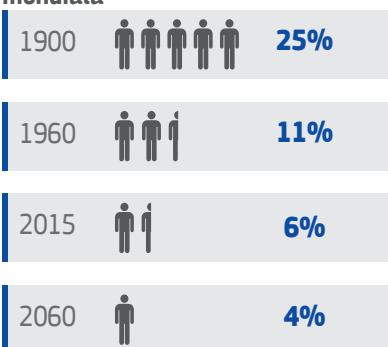
2. Forța motrice a viitorului Europei

UN LOC ÎN SCHIMBARE ÎNTR-O LUME ÎN CONTINUĂ EVOLUȚIE

Europa găzduiește cea mai mare piață unică din lume și deține a doua cea mai utilizată monedă. Este cea mai mare putere comercială și cel mai mare donator de ajutor umanitar și pentru dezvoltare. Grație, în parte, programului „Orizont 2020”, cel mai mare program de cercetare multinațional, Europa se află în avangarda inovării. Diplomația sa are o pondere efectivă și contribuie la menținerea siguranței și sustenabilității planetei, după cum demonstrează acordul istoric încheiat cu Iranul privind programul său nuclear sau rolul de lider pe care l-a jucat UE în privința Acordului de la Paris privind schimbările climatice și în adoptarea de către Organizația Națiunilor Unite a obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru 2030. Această influență este confirmată de cooperarea noastră strânsă cu NATO și de rolul nostru activ în cadrul Consiliului Europei.

Europa reprezintă o atracție pentru mulți dintre partenerii săi. Deși, pe termen scurt, nu se preconizează nicio altă extindere a UE, această perspectivă în sine este deja un instrument eficace pentru a propaga stabilitate și securitate de-a lungul granițelor noastre. UE colaborează în mod activ cu țările din vecinătatea sa, atât din est, cât și din sud. De la parteneriatul nostru consolidat cu Ucraina la cooperarea extinsă cu partenerii noștri africani, rolul Europei de forță pozitivă cu impact la nivel mondial este mai important ca oricând.

Europa reprezintă un procent în scădere din populația mondială

Sursă: Divizia Statistică din cadrul ONU și Eurostat, EU27

Acest statut al său însă contrazice o realitate simplă: locul ocupat de Europa în lume se diminuează, în timp ce alte părți ale globului înregistrează o creștere. În 1900, în Europa trăia aproximativ 25 % din populația mondială. În 2060, va reprezenta mai puțin de 5 %. Niciun stat membru individual nu va avea mai mult de 1 % din populația globului la acel moment.

Acest statut al său însă contrazice o realitate simplă: locul ocupat de Europa în lume se diminuează, în timp ce alte

părți ale globului înregistrează o creștere. În 1900, în Europa trăia aproximativ 25 % din populația

De asemenea, se estimează că puterea economică a Europei se va diminua în termeni relativi și va reprezenta mult mai puțin de 20 % din PIB-ul mondial în 2030, în scădere de la aproximativ 22% în prezent. Creșterea rapidă a influenței economiilor emergente accentuează necesitatea ca Europa să se exprime cu o singură voce și să acționeze cu întreaga greutate a componentelor sale individuale luate împreună, mondială. În 2060, va reprezenta mai puțin de 5 %. Niciun stat membru individual nu va avea mai mult de 1 % din populația globului la acel moment.

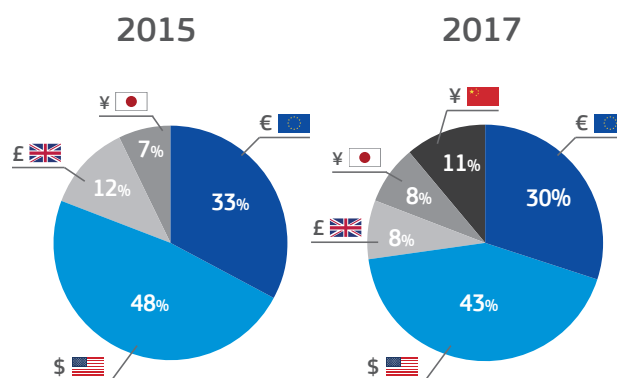
Mobilizarea de trupe la frontierele noastre estice, războaiele și actele de terorism din Orientul Mijlociu și Africa, precum și militarizarea crescândă din întreaga lume sunt ilustrații puternice ale unui context global tot mai tensionat. Niciodată nu a fost atât de important să reflectăm asupra modului prin care să putem descuraja apariția amenințărilor, să le putem face față și să fim în măsură să ne protejăm împotriva lor – acestea variind

Ponderea Europei din PIB-ul mondial este în scădere

	2004	2015	
SUA	28%	24%	↘
UE-27	26%	22%	↘
Japonia	11%	6%	↘
Regatul Unit	5%	4%	↘
China	5%	15%	↗
Canada	2%	2%	→
Mexic	2%	2%	→
Brazilia	<2%	2%	↗
India	<2%	3%	↗
Restul lumii	18%	21%	↗

Sursă: Eurostat și Divizia Statistică din cadrul ONU

În prezent, euro este o monedă globală, însă alți actori câștigă teren

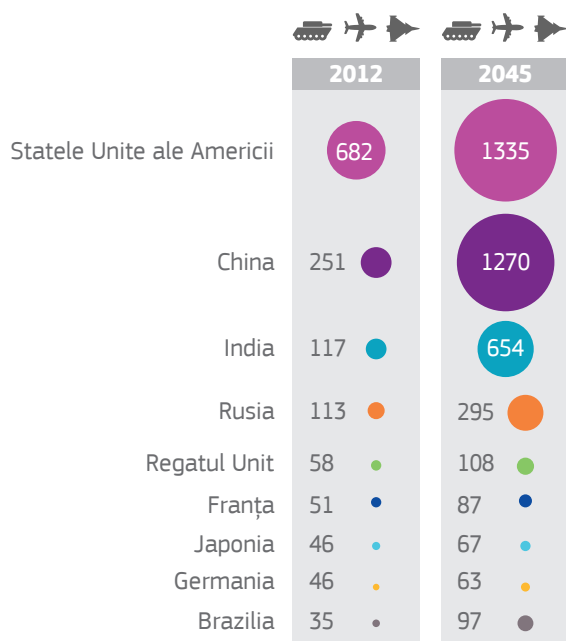
Notă: graficele arată schimbarea recentă a coșului de valute folosite ca referință de către Fondul Monetar Internațional – așa-numitele „drepturi speciale de tragere”

Sursă: Fondul Monetar Internațional, cifrele sunt pentru 30.11.2015 și respectiv pentru 24.02.2017

de la atacuri cibernetice de mare anvergură la forme mai tradiționale de agresiune. NATO va continua să ofere securitate militară pentru majoritatea statelor membre ale UE, dar Europa nu poate fi naivă și trebuie să aibă grijă de propria securitate. A fi o „putere necoercitivă” nu mai este un element suficient de puternic în condițiile în care forța poate prevala asupra normelor.

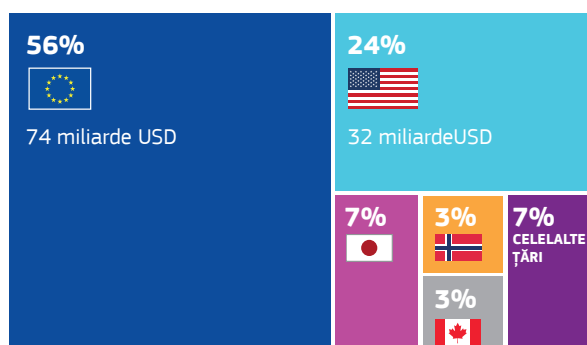
Deși lumea nu a fost niciodată mai mică sau mai bine conectată, revenirea la izolaționism a ridicat îndoieli cu privire la viitorul comerțului internațional și al multilateralismului. Prosperitatea Europei și capacitatea sa de a susține valorile noastre pe plan mondial vor continua să depindă de deschiderea sa și de legăturile strânse cu partenerii săi. Cu toate acestea, susținerea comerțului liber și progresiv și modelarea globalizării, astfel încât aceasta să aducă beneficii tuturor, vor constitui o provocare din ce în ce mai mare.

Se estimează dublarea, până în 2045, a cheltuielilor de apărare ale majorității țărilor care investesc cel mai mult în acest domeniu (în miliarde USD)

Sursă: Raportul Ministerului Apărării din Marea Britanie: Programul Strategic Trends Programme: Global Strategic Trends – Out to 2045

Uniunea Europeană este cel mai important donator de ajutor umanitar și pentru dezvoltare (% din total și de miliarde de dolari)

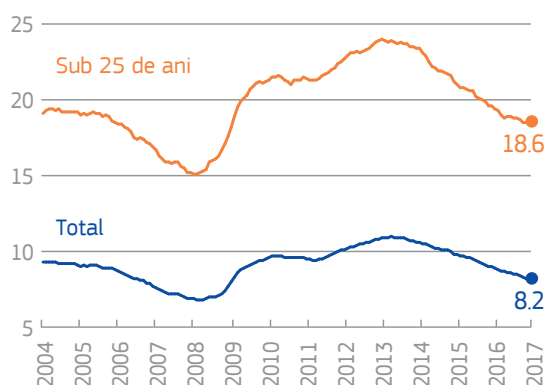
Sursa: OCDE, 2015, UE = UE și statele sale membre

O ECONOMIE ȘI O SOCIETATE TRANSFORMATE PROFUND

Criza financiară și economică mondială care a debutat în 2008 în Statele Unite a zguduit din temelii Europa. Datorită unor acțiuni hotărâte, economia UE a revenit în prezent pe o bază mai stabilă, rata șomajului situându-se la cel mai scăzut nivel de la „Marea Recesiune”. Cu toate acestea, redresarea este în continuare distribuită inegal la nivelul societății și între regiuni. Abordarea moștenirii lăsată de criză, de la șomajul de lungă durată la nivelurile ridicate ale datoriei publice și private în multe părți din Europa, rămâne o prioritate absolută.

Problema este deosebit de acută pentru tânăra generație. Pentru prima dată de la Al Doilea Război Mondial, există un risc real ca generația actuală de tineri adulți să aibă, în final, mai puține resurse financiare decât părinții lor. Europa nu își poate permite să piardă grupa de vârstă cea mai educată pe care a avut-o vreodată și să lase inegalitatea dintre generații să îi condamne viitorul.

Ratele șomajului sunt în scădere, dar rămân la un nivel ridicat în UE-28

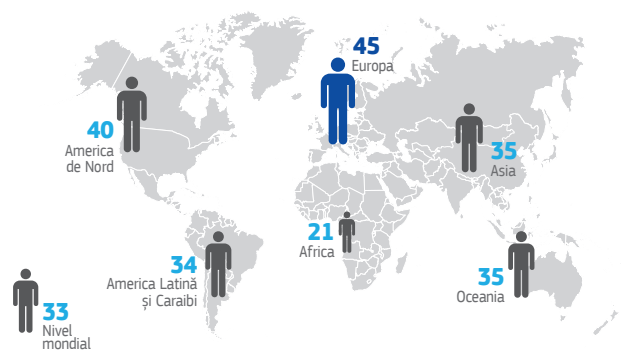

Sursă: Comisia Europeană

Aceste evoluții au alimentat îndoielile cu privire la economia socială de piață a UE și la capacitatea sa de a-și îndeplini promisiunea de a nu lăsa pe nimeni în urmă și de a se asigura că fiecare generație este mai prosperă decât de cea anterioară. Acest lucru s-a resimțit în special în zona euro, subliniind necesitatea de a desăvârși uniunea economică și monetară și de a consolida convergența performanțelor economice și sociale. Transformarea economiei Europei într-o economie mai favorabilă incluziunii, mai competitivă, mai rezilientă și mai pregătită pentru viitor va fi la fel de dificil de realizat și în anii următori.

Europa îmbătrânește rapid, iar speranța de viață atinge niveluri fără precedent. Cu o vârstă mediană de 45 de ani, Europa va fi, până în 2030, „cea mai bătrână” regiune a lumii. Noile structuri familiale, schimbarea demografică, urbanizarea și o diversificare mai mare a vieții active afectează fundamentele coeziunii sociale. Practic, într-o generație, lucrătorul european obișnuit a trecut de la a avea un loc de muncă pe viață la mai mult de zece pe parcursul carierei sale. Există un număr fără precedent de mare de femei în câmpul muncii, însă realizarea unei egalități de gen autentice va însemna înlăturarea barierelor restante. Dat fiind că în acest moment populația cu vârstă înaintată care muncește în Europa este în scădere, trebuie mobilizat întregul potențial al talentelor sale.

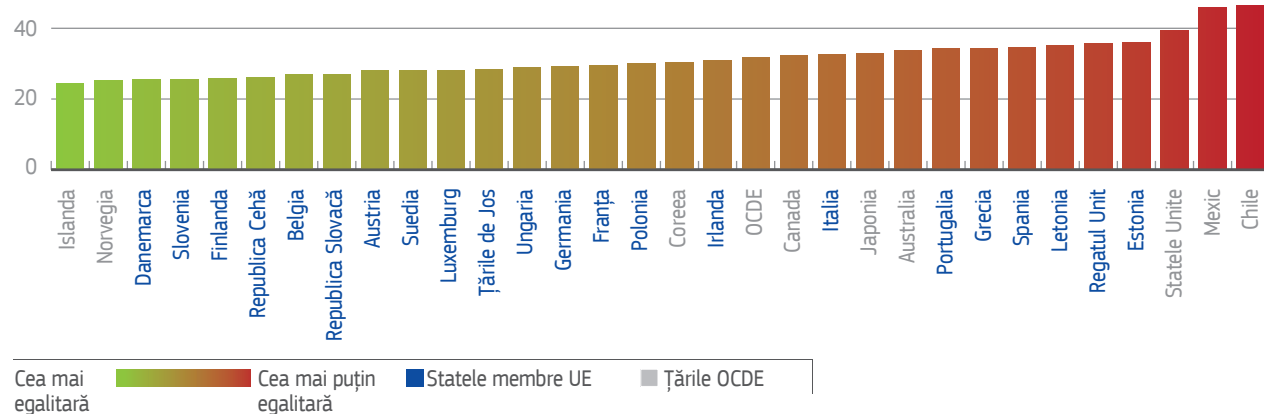
Europeenii vor fi cetățenii cei mai bătrâni din lume în anul 2030 (vârsta mediană pe regiuni din lume)

Sursă: Rand Europe

Europa are deja cele mai avansate sisteme sociale de stat din lume, care pot oferi soluții la provocările cu care se confruntă societatea pe plan mondial. Comunitatea sa științifică se află în avangarda cercetării mondiale pentru a răspunde provocărilor din domeniul sănătății, de exemplu în vederea găsirii unui tratament pentru boala Alzheimer. Sistemele de protecție socială vor trebui să fie totuși modernizate semnificativ pentru

Europa găzduiește societățile cele mai egale din lume

Notă: Acest grafic arată distribuția veniturilor între indivizi utilizând indicele lui Gini, în cadrul căruia un indice de 0 reprezintă perfectă egalitate.
Sursa: OCDE, cele mai recente date disponibile

a fi în continuare abordabile ca preț și a ține pasul cu noile realități demografice și profesionale.

Acesta este un aspect cu o importanță dublă în condițiile în care Europa se familiarizează cu o digitalizare profundă a societății, care estompează deja distincția dintre lucrători și persoanele care desfășoară activități independente, dintre bunuri și servicii sau dintre consumatori și producători. O mare parte dintre locurile de muncă de astăzi nu existau acum zece ani. Iar în anii ce vor urma vor apărea mult mai multe. Este probabil ca majoritatea copiilor care încep școala primară astăzi să ajungă să aibă noi tipuri de locuri de muncă inexistente deocamdată. Provocările legate de utilizarea sporită a tehnologiei și a automatizării vor afecta toate locurile de muncă și toate sectoarele industriale. Pentru a profita la maximum de noile oportunități, reducând totodată eventualele efecte negative, vor fi necesare investiții masive în competențe și o regândire majoră a sistemelor de educație și de învățare pe tot parcursul vieții. De asemenea, se va impune introducerea unor noi drepturi sociale care să însoțească lumea profesională în schimbare.

În același timp, Europa s-a angajat să își decarbonizeze economia și să reducă emisiile nocive. De asemenea, va trebui să continuăm să ne adaptăm la presiunile tot mai mari asupra climei și mediului. Industria, orașele și gospodăriile noastre trebuie să își schimbe modul în care funcționează și în care sunt alimentate cu energie. Ne situăm deja pe primul loc în materie de „orașe inteligente”, în utilizarea eficientă a resurselor naturale și în lupta globală împotriva schimbărilor climatice. Companiile noastre dețin 40 % din patentele emise la nivel mondial pentru tehnologii energetice regenerabile. Una dintre principalele provocări cu care ne vom confrunta va fi aceea de a aduce pe piață soluții inovatoare, atât pe plan intern, cât și dincolo de frontiere.

CREȘTEREA AMENINȚĂRILOR ȘI A PREOCUPĂRILOR LEGATE DE SECURITATE ȘI FRONTIERE

Europa este un loc care se remarcă prin libertatea și stabilitatea oferite cetățenilor săi într-o lume încă plină de divergențe și diviziuni. Dintre cele 25 de țări considerate a fi cele mai pașnice din lume, 15 fac parte din UE. Cu toate acestea, efectul descurajator al atacurilor teroriste recente a zdruncinat societățile noastre. Distincțiile tot mai neclare dintre amenințările interne și cele externe schimbă modul în care oamenii privesc siguranța personală și frontierele. În mod paradoxal, acest lucru se petrece într-un moment în care este mai ușor și mai frecvent decât oricând să se efectueze deplasări în întreaga lume în scopuri profesionale și de recreere.

De asemenea, presiunile care duc la migrație se vor multiplica, iar fluxurile vor proveni din diferite părți ale lumii, pe măsură ce iau amploare efectele creșterii populației, ale tensiunilor pe scară largă și ale schimbărilor climatice. Criza refugiaților, care a determinat 1,2 milioane de persoane să vină în Europa în anul 2015, a fost cea mai amplă de la cel de Al

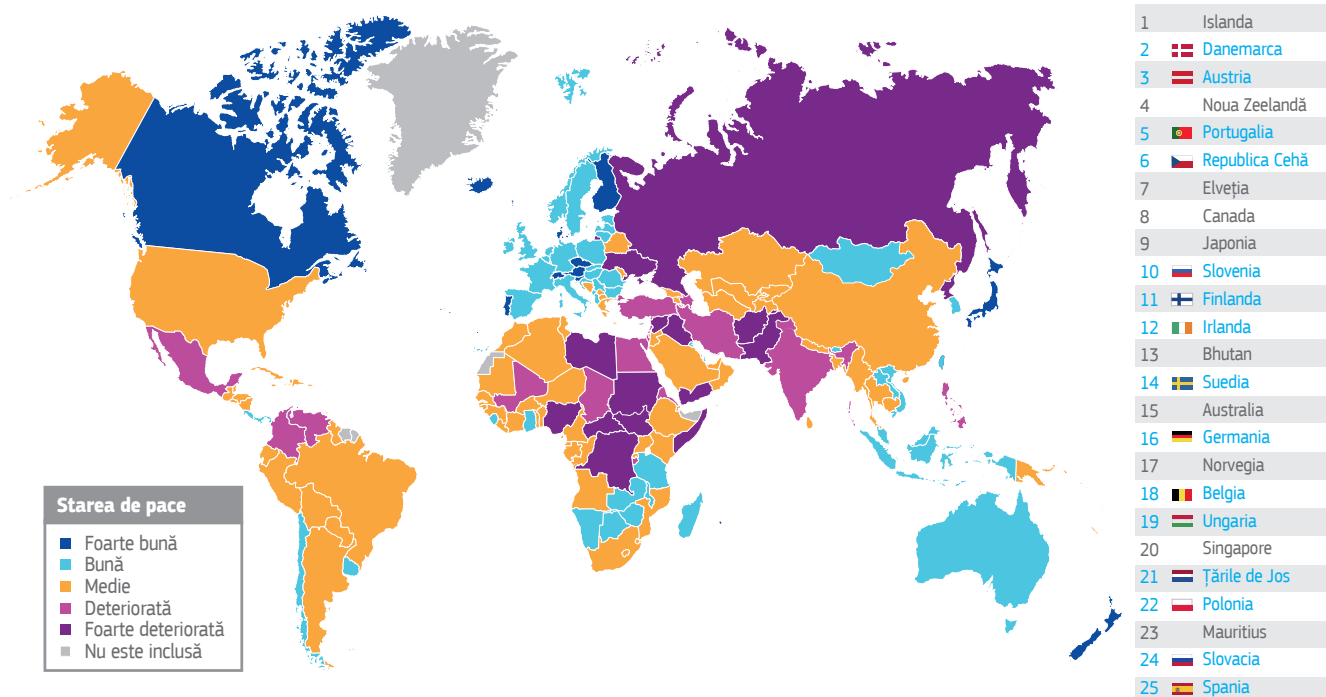
Doilea Război Mondial. Această situație a condus la discuții în contradictoriu între statele membre pe tema solidarității și a responsabilității și a alimentat într-o măsură mai mare punerea sub semnul întrebării a viitorului gestionării frontierelor și a liberei circulații în Europa.

Pentru 1,7 milioane de cetățeni europeni care fac naveta în alt stat membru în fiecare zi, precum și pentru sute de milioane de persoane care călătoresc în Europa în fiecare an, din motive familiale, în scopuri turistice sau de afaceri, frontierele sunt de domeniul trecutului. Cu toate acestea, pentru prima dată de la desființarea zidurilor cu o generație în urmă, crizele recente au determinat reintroducerea, la anumite frontiere din interiorul Europei, a unor controale temporare.

În urmă cu 25 de ani: căderea Zidului Berlinului

Cele mai pașnice 25 de țări din lume

Sursă: Indicele global al păcii

PUNEREA SUB SEMNUL ÎNTREBĂRII A ÎNCREDERII ȘI A LEGITIMITĂȚII

Diferitele schimbări care afectează întreaga lume și sentimentul de insecuritate resimțit de numeroase persoane au condus la un grad de nemulțumire tot mai ridicat față de politica tradițională și de instituțiile de la toate nivelurile. Această atitudine se manifestă prin indiferență și lipsă de încredere față de acțiunile autorităților publice și produce un vid de care profită imediat retorica populistă și naționalistă.

Acuzațiile aduse „Bruxelles-ului” pentru problemele existente, însoțite de însușirea meritelor în plan intern, lipsa de asumare a răspunderii pentru deciziile comune și obiceiul de a aduce învinuiri altora s-au dovedit deja dăunătoare. Europeanii nu sunt imuni la aceste imagini clare de dezbinare.

Proiectul european beneficiază încă de un sprijin puternic, dar acesta nu mai este necondiționat. Peste două treimi dintre europeni consideră UE un loc de stabilitate într-o lume tulbură. Mai mult de 80 % dintre ei susțin cele patru libertăți fundamentale ale UE. 70 % dintre cetățenii din zona euro sprijină moneda comună. Totuși, încrederea cetățenilor în UE a scăzut, așa cum a scăzut și cea față de autoritățile naționale. În prezent, în UE au încredere în jur de o treime dintre cetățenii europeni, comparativ cu aproximativ jumătate dintre aceștia, în urmă cu un deceniu.

Eliminarea decalajului dintre promisiuni și îndeplinirea lor reprezintă o provocare permanentă. Această situație este cauzată parțial de faptul că UE nu este o construcție ușor de înțeles, întrucât combină atât nivelul european, cât și cel al statelor membre. Rolurile care le revin părților implicate nu sunt suficient de

bine explicate, iar influența pozitivă a UE în viața de zi cu zi nu este vizibilă dacă nu există informare la nivel local. Comunitățile nu sunt întotdeauna la curent cu faptul că ferma din apropiere, rețeaua lor de transport sau universitățile sunt finanțate parțial de către UE.

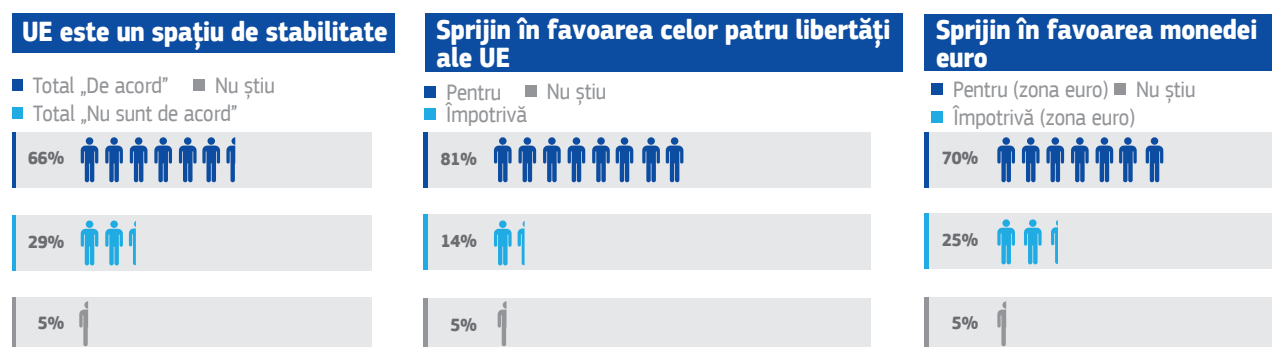
De asemenea, există un decalaj între așteptări și capacitatea UE de a le îndeplini. Să luăm exemplul șomajului în rândul tinerilor: în ciuda numeroaselor reuniuni la nivel înalt și a unor măsuri utile de sprijin din partea UE, instrumentele și competențele rămân la dispoziția autorităților naționale, regionale și locale. Resursele disponibile la nivel european în domeniul social reprezintă numai 0,3 % din cheltuielile statelor membre în acel domeniu.

Restabilirea încrederii, obținerea consensului și crearea unui sentiment de apartenență sunt mai greu de realizat într-o perioadă în care informațiile nu au fost niciodată atât de abundente, de accesibile și totuși

atât de dificil de înțeles. Este mai rapid și mai greu decât oricând să se țină pasul cu caracterul non-stop al ciclului de știri și să se reacționeze la acestea. În prezent, se transmit mai multe mesaje Twitter în fiecare zi decât într-un an întreg în urmă cu un deceniu. Iar în 2018, aproximativ o treime din populația lumii va utiliza rețelele de socializare.

Aceste tendințe vor continua să se accelereze și să schimbe modul în care funcționează democrația. Apar astfel noi ocazii de a facilita dezbateră publică și de a-i implica pe cetățenii europeni. Cu toate acestea, Europa și statele sale membre trebuie acum să fie mai rapide în interacțiunile cu cetățenii, să își asume răspunderea într-o mai mare măsură și să răspundă mai bine și mai prompt măsurilor convenite împreună.

Modul în care europenii percep UE

Sursă: Eurobarometru, octombrie și noiembrie 2016, UE-28

3. Cinci scenarii pentru Europa până în 2025

Multe dintre transformările profunde cu care se confruntă în acest moment Europa sunt inevitabile și ireversibile. Altele sunt mai greu de prevăzut și se vor produce într-un mod neașteptat. Europa poate fie să se lase purtată de aceste evenimente, fie să încerce să le controleze. Trebuie să luăm această decizie acum.

Cele cinci scenarii expuse în prezenta carte albă vor contribui la orientarea dezbaterii privind viitorul Europei. Acestea oferă o serie de imagini ale modului în care ar putea arăta Uniunea în 2025, în funcție de alegerile pe care le facem împreună.

Pentru fiecare scenariu, se pleacă de la premisa că cele 27 de state membre avansează împreună, ca o Uniune.

Aceste cinci scenarii sunt de natură ilustrativă, pentru a stimula reflecția. Nu sunt planuri detaliate sau recomandări de politică. De asemenea, în mod deliberat, nu conțin trimiteri la procesele juridice sau instituționale – forma va urma funcției.

De prea multe ori, discuția privind viitorul Europei s-a redus la o alegere binară între „mai multă” sau „mai puțină” Europă. Această abordare este înșelătoare și simplistă. Posibilitățile menționate în prezentul document variază de la menținerea situației actuale, la o schimbare a domeniului de aplicare și a priorităților sau la un salt înainte al tuturor statelor membre ori doar al unei părți a acestora. Există numeroase suprapuneri între scenarii și, prin urmare, nu se exclud reciproc și nici nu sunt exhaustive.

Rezultatul final va arăta fără îndoială diferit de modul în care sunt prezentate aici aceste scenarii. UE-27 va decide în comun asupra combinației de caracteristici preluate din cele cinci scenarii pe care o consideră cea mai în măsură să o ajute să ducă proiectul nostru mai departe, în interesul cetățenilor europeni.

Scenariul 1: CONTINUÂND PE ACELAȘI DRUM

UNIUNEA EUROPEANĂ SE AXEAZĂ PE REALIZAREA AGENDEI SALE DE REFORME POZITIVE.

De ce și cum?

În acest scenariu în care UE-27 își menține parcursul, Uniunea se axează pe punerea în aplicare și pe actualizarea agendei sale existente de reformă. Toate acestea se realizează în spiritul orientărilor intitulate *Un nou început pentru Europa* prezentate de Comisie în 2014 și al Declarației de la Bratislava, convenită de toate cele 27 de state membre în 2016. Prioritățile sunt actualizate cu regularitate, problemele sunt soluționate pe măsură ce apar și noua legislație este pusă în aplicare în mod corespunzător.

Ca urmare, cele 27 de state membre și instituțiile europene urmăresc o agendă comună de acțiune. Rapiditatea procesului decizional depinde de depășirea diferențelor de opinie în vederea îndeplinirii priorităților colective pe termen lung. Legislația UE este verificată cu regularitate pentru a se vedea dacă răspunde scopului vizat. Actele legislative depășite sunt retrase.

Ce înseamnă aceasta până în 2025?

UE-27 continuă să se concentreze asupra locurilor de muncă, a creșterii economice și a investițiilor, prin consolidarea pieței unice și prin intensificarea investițiilor în infrastructura digitală, energetică și de transport.

Se realizează progrese treptate privind îmbunătățirea modului de funcționare a monedei unice în scopul de a stimula creșterea economică și de a preveni șocurile care se declanșează la nivel intern sau în străinătate. Se iau măsuri suplimentare pentru a consolida supravegherea financiară, pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice și pentru a dezvolta piețele de capital în vederea finanțării economiei reale.

Reformarea de către Comisie a legislației privind ajutoarele de stat garantează că 90 % din toate

măsurile sub formă de ajutor de stat sunt de competența autorităților naționale, regionale și locale.

Combaterea terorismului este intensificată în concordanță cu disponibilitatea autorităților naționale de a face schimb de informații. Cooperarea în domeniul apărării devine mai profundă în ceea ce privește aspectele legate de cercetare, industrie și achizițiile comune. Statele membre decid să pună în comun unele capacități militare și să sporească solidaritatea financiară pentru misiunile UE în străinătate.

În ceea ce privește politica externă, se înregistrează progrese printr-o comuniune a punctelor de vedere. UE-27 continuă în mod activ să încheie acorduri comerciale cu parteneri din întreaga lume, la fel cum o face și în prezent. Gestionarea frontierelor externe este responsabilitatea principală a statelor membre la nivel individual, însă cooperarea este consolidată grație sprijinului operațional acordat de poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european. Pentru a ține pasul cu noile provocări este necesară îmbunătățirea continuă a gestionării frontierelor. În lipsa aplicării acestor măsuri, unele țări pot dori să mențină anumite controale interne.

UE-27 reușește să modeleze pozitiv agenda globală în mai multe domenii, cum ar fi schimbările climatice, stabilitatea financiară și dezvoltarea durabilă.

Avantaje și dezavantaje

Agenda pozitivă de acțiune continuă să producă rezultate concrete, bazate pe un sentiment comun al scopului urmărit. Drepturile cetățenești derivate din legislația UE sunt păstrate. Unitatea UE-27 este menținută, dar poate fi încă pusă la încercare în cazul unor dispute majore. Numai o hotărâre comună fermă de a obține rezultate în ceea ce privește chestiunile importante ne va ajuta să eliminăm decalajul dintre promisiunile asumate pe hârtie și așteptările cetățenilor.

Impactul asupra politicilor

Piața unică și comerț	Uniunea economică și monetară	Schengen, migrație și securitate	Politică externă și apărare	Bugetul UE	Capacitatea de a obține rezultate
Piața unică este consolidată, inclusiv sectorul energetic și cel digital; UE-27 continuă să încheie acorduri comerciale progresiste	Progrese treptate în îmbunătățirea funcționării zonei euro	Se intensifică treptat cooperarea în materie de gestionare a frontierelor externe; progrese în direcția unui sistem comun de azil; o mai bună coordonare în aspectele legate de securitate	Se înregistrează progrese în exprimarea unui punct de vedere unic în afacerile externe; cooperare mai strânsă în domeniul apărării	Parțial modernizat pentru a reflecta agenda de reforme convenită la nivelul celor 27	Agenda pozitivă de acțiune aduce rezultate concrete; procesul decizional este în continuare dificil de înțeles; capacitatea de a obține rezultate nu corespunde întotdeauna așteptărilor

Instantanee cu rol ilustrativ

- Se oferă stimulente gospodăriilor și întreprinderilor astfel încât acestea să își reducă consumul de energie și să producă propria energie nepoluantă. Acestea pot să schimbe cu ușurință furnizorii. În medie, facturile de plată vor fi mai mici, însă jumătate din cuantumul facturii este în continuare plătit unor furnizori din afara UE.
- Europeenii pot folosi automobile conectate, dar încă se pot confrunta cu unele probleme juridice și tehnice atunci când trec frontierele.
- Banda de internet largă de înaltă calitate și de mare viteză poate fi accesată în centrele orașelor și în zonele rurale din Europa. Comerțul electronic se intensifică, însă costurile de livrare a produselor din alt stat membru sunt în continuare disproporționat de mari.
- În general, europenii pot să călătorească peste granițe fără a trebui să se oprească pentru controale. Ca urmare a întăririi controalelor de securitate trebuie să se ajungă la aeroport și la gară cu suficient de mult timp înainte de plecare.
- UE încheie acorduri comerciale progresiste și bine definite cu parteneri care urmăresc aceleași obiective, precum Japonia, Australia, Noua Zeelandă, America Latină etc. Procesul de ratificare este îndelungat și este adesea întârziat de discuțiile și dezacordurile din unele parlamente naționale și regionale.

Scenariul 2: Accent exclusiv pe piața unică

UNIUNEA EUROPEANĂ SE REAXEAZĂ TREPTAT PE PIAȚA UNICĂ.

De ce și cum?

În acest scenariu în care UE-27 nu agreează să întreprindă acțiuni în plus în mai multe domenii de politică, accentul se pune tot mai mult pe aprofundarea anumitor aspecte-cheie ale pieței unice. Nu există voința comună de a colabora aprofundat în domenii precum migrația, securitatea sau apărarea.

Drept urmare, UE-27 nu își intensifică activitatea în cele mai multe domenii politice. Cooperarea cu privire la noi aspecte de interes comun este adesea gestionată la nivel bilateral. De asemenea, UE-27 reduce în mod semnificativ sarcina de reglementare, retrăgând două acte legislative existente pentru fiecare nouă inițiativă propusă.

Ce înseamnă aceasta până în 2025?

Funcționarea pieței unice devine principala rațiune de a fi a UE-27. Progresele ulterioare depind de capacitatea de a conveni politicile și standardele aferente. Acordul se obține mai ușor în ceea ce privește libera circulație a capitalurilor și a bunurilor, care are loc în continuare fără bariere tarifare.

Dat fiind accentul mai puternic pe reducerea reglementării la nivelul UE, diferențele persistă sau se adâncesc în domenii precum standardele de protecție a consumatorilor, standardele sociale și cele de mediu, precum și impozitarea și utilizarea subvențiilor publice. Acest lucru duce la o „cursă spre standarde minime”. De asemenea, este dificil să se ajungă la un acord asupra unor norme comune noi privind mobilitatea lucrătorilor sau pentru accesul la profesiile reglementate. Drept urmare, libera circulație a lucrătorilor și a serviciilor nu este pe deplin garantată.

Moneda euro facilitează schimburile comerciale, însă divergențele tot mai ample și cooperarea limitată constituie surse importante de vulnerabilitate. Acest lucru pune în pericol integritatea monedei unice și capacitatea acesteia de a reacționa în cazul unei noi crize financiare.

Se efectuează controale mai sistematice ale persoanelor la frontierele naționale, din cauza insuficienței cooperării în chestiunile legate de securitate și de migrație.

Ca urmare a neînțelegerilor interne privind modul de abordare a comerțului internațional, UE întâmpină dificultăți în încheierea de acorduri cu partenerii săi. Migrația și unele aspecte de politică externă fac tot mai mult obiectul cooperării bilaterale. Ajutoarele umanitare și pentru dezvoltare țin de competența națională. UE în ansamblul său nu mai este reprezentată într-o serie de forumuri internaționale întrucât nu reușește să convină asupra unei poziții comune în chestiuni de relevanță pentru partenerii mondiali, ca de exemplu schimbările climatice, combaterea evaziunii fiscale, valorificarea oportunităților globalizării și promovarea comerțului internațional.

Avantaje și dezavantaje

Având în vedere că UE își reorientează prioritățile, diferențele de opinie dintre statele membre cu privire la noile probleme de actualitate trebuie să fie soluționate adesea la nivel bilateral, de la caz la caz. Drepturile cetățenești derivate din legislația UE pot fi restricționate în timp. Procesul decizional poate fi înțeles mai ușor, dar capacitatea de a acționa în mod colectiv este limitată. Acest lucru poate duce la adâncirea decalajului dintre așteptări și rezultate la toate nivelurile.

Impactul asupra politicilor

Piața unică Și comerț	Uniunea economică și monetară	Schengen, migrație Și securitate	Politică externă Și apărare	Bugetul UE	Capacitatea de a obține rezultate
Piața unică a bunurilor și a capitalurilor consolidată; continuă să existe diferențe între standarde; libera circulație a persoanelor și a serviciilor nu este pe deplin garantată	Cooperarea în zona euro este limitată	Nu există o politică unică privind migrația sau azilul; coordonarea în continuare privind securitatea este abordată la nivel bilateral; controalele la frontierele interne sunt mai sistematice	Unele chestiuni de politică externă sunt abordate tot mai mult la nivel bilateral; cooperarea în materie de apărare rămâne la fel ca în prezent	Reorientat pentru a finanța funcțiile esențiale necesare pentru piața unică	Procesul decizional poate fi înțeles mai ușor, dar capacitatea de a acționa în mod colectiv este limitată; chestiunile de interes comun trebuie să fie soluționate adesea la nivel bilateral

Illustrative snapshots

- Calitatea aerului diferă considerabil în Europa, unele țări optând să renunțe la standardele și reglementările privind emisiile nocive. Calitatea apei poate varia de-a lungul râurilor transnaționale, precum Dunărea sau Rinul.
- Europeenii nu doresc să conducă automobile conectate din cauza absenței unor norme și standarde tehnice comune la nivelul UE.
- Trecerea frontierelor interne atunci când se călătorește în scop de afaceri sau de turism este îngreunată din cauza controalelor regulate. De asemenea, este mai greu să se găsească un loc de muncă în străinătate, iar transferul drepturilor de pensie în alt stat membru nu este garantat. Persoanele care se îmbolnăvesc atunci când se află în străinătate se confruntă cu facturi medicale costisitoare.
- UE-27 nu reușește să încheie noi acorduri comerciale deoarece statele membre nu pot conveni asupra priorităților comune sau deoarece unele state blochează ratificarea.
- Cetățenilor dintr-o țară al cărui spațiu aerian a fost încălcat de către o putere străină sau care a fost ținta unor atacuri cibernetice pe scară largă ale unei puteri străine întâmpină dificultăți în a înțelege motivele pentru care UE-27 sau măcar țările învecinate nu convin asupra unor sancțiuni.
- Odată cu renaționalizarea ajutoarelor pentru dezvoltare este mai greu să se creeze parteneriate cuprinzătoare cu țările africane, ceea ce limitează oportunitățile economice pe o piață în creștere și împiedică soluționarea cauzelor care stau la baza migrației.

Scenariul 3: Cei care doresc mai mult realizează mai mult

UNIUNEA EUROPEANĂ PERMITE COOPERAREA MAI STRÂNSĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE CARE DORESC SĂ REALIZEZE MAI MULT ÎN ANUMITE DOMENII.

De ce și cum?

În acest scenariu în care UE-27 își desfășoară activitatea ca și acum, dar în care anumite state membre doresc să facă mai mult în comun, se formează una sau mai multe „coalitii ale doritorilor”, care conlucrează în anumite domenii de politică. Printre aceste domenii de politică se pot număra apărarea, securitatea internă, impozitarea sau aspectele sociale.

Drept urmare, pentru a-și aprofunda cooperarea în domeniile alese, noile grupuri de state membre convin asupra anumitor modalități juridice și bugetare. Așa cum s-a procedat în cazul spațiului Schengen sau al monedei euro, cadrul UE-27 comun ar putea servi drept bază și este necesar să se clarifice drepturile și responsabilitățile. Statutul celorlalte state membre este menținut și acestea au posibilitatea de a se alătura ulterior grupurilor care doresc să realizeze mai mult.

Ce înseamnă aceasta până în 2025?

Un grup de state membre decide să coopereze mult mai strâns în materie de apărare, folosind posibilitățile legale deja existente. Aceasta înseamnă o puternică bază industrială și de cercetare comună, achiziții comune, capacități mai integrate și capacitate de intervenție militară consolidată pentru misiunile comune în străinătate.

Mai multe țări avansează în domeniul securității și al justiției. Acestea decid să consolideze cooperarea dintre forțele de poliție și serviciile de informații. Aceste țări își comunică toate informațiile de care au nevoie în activitățile legate de lupta împotriva criminalității

organizate și de combatere a terorismului. Datorită unui parchet comun, aceste țări anchetează în mod colectiv cazurile de fraudă și de spălare de bani, precum și cele de trafic de droguri și de arme. Acestea decid să avanseze în ceea ce privește crearea unui spațiu de justiție comun în materie civilă.

Un grup de țări, inclusiv zona euro și potențial și din afara acesteia, optează să coopereze mult mai strâns, în special în ceea ce privește impozitarea și aspectele sociale. O mai mare armonizare a normelor și a cotelor de impozitare reduce costurile de asigurare a conformității și limitează evaziunea fiscală. Standardele sociale convenite înseamnă securitate pentru întreprinderi și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de muncă. Cooperarea industrială este consolidată într-o serie de tehnologii, produse și servicii de vârf, iar normele privind utilizarea acestora sunt elaborate în mod colectiv.

Se înregistrează progrese suplimentare la nivelul celor 27 de state membre pentru consolidarea pieței unice și a celor patru libertăți ale sale. Relațiile cu țările terțe, inclusiv comerțul, sunt gestionate în continuare la nivelul UE, în numele tuturor statelor membre.

Avantaje și dezavantaje

Unitatea Uniunii Europene cu 27 de state membre este menținută și, în același timp, este posibilă cooperarea aprofundată între statele membre care doresc să realizeze mai mult. Drepturile cetățenești derivate din legislația UE încep să difere, în funcție de țara în care trăiesc cetățenii și de cât de mult a ales aceasta să realizeze. Apar semne de întrebare cu privire la transparența și răspunderea la diferitele niveluri decizionale. Decalajul dintre așteptări și rezultate începe să dispară în țările care doresc și decid să facă mai mult.

Impactul asupra politicilor

Piața unică Și comerț	Uniunea economică și monetară	Schengen, migrație Și securitate	Politică externă Și apărare	Bugetul UE	Capacitatea de a obține rezultate
La fel ca în „Continuând pe același drum”, piața unică este consolidată și UE-27 continuă să încheie acorduri comerciale progresiste	Ca în „Continuând pe același drum”, cu excepția faptului că un grup de țări aprofundează cooperarea în domenii precum impozitarea și standardele sociale	Ca în „Continuând pe același drum”, exceptând faptul că un grup de țări aprofundează cooperarea în aspectele legate de securitate și justiție	Ca în „Continuând pe același drum”, exceptând faptul că un grup de țări aprofundează cooperarea în materie de apărare, cu accent pe coordonare militară și echipamente comune	Ca în „Continuând pe același drum”; unele state membre pun la dispoziție bugete suplimentare pentru domeniile în care decid să realizeze mai mult	Ca în „Continuând pe același drum”, o agendă pozitivă de acțiune a celor 27 aduce rezultate; unele grupuri obțin mai multe rezultate în anumite domenii; procesul decizional devine mai complex

Instantanee cu rol ilustrativ

- Un grup de țări creează o unitate de ofițeri de poliție și de procurori care să investigheze activitățile infracționale transfrontaliere. Se comunică imediat informații privind securitatea, dat fiind că bazele de date sunt complet interconectate. Elementele de probă în materie penală dintr-o țară sunt automat recunoscute în celelalte țări.
- Automobilele conectate se utilizează pe scară largă în cele 12 state membre care au convenit să își armonizeze normele și standardele. Aceleași state membre elaborează un set de norme pentru a clarifica aspectele de proprietate și de răspundere legate de 'Internetul Obiectelor'.
- Un grup de țări cooperează și convin asupra unui „Cod al dreptului comercial” comun care unifică aspectele corporative, comerciale și aspectele de drept conexe, ajutând întreprinderile de toate dimensiunile să funcționeze cu ușurință la nivel transfrontalier.
- Lucrătorii din 21 de state membre pot avea acces la drepturi suplimentare și tot mai similare în materie de muncă și protecție socială, indiferent de naționalitatea lor sau de locul de reședință.
- Șase țări achiziționează o dronă în scopuri militare. Aceasta poate fi folosită pentru supraveghere maritimă și terestră, precum și pentru operațiuni umanitare de salvare. Se instituie un program de apărare comun pentru protejarea infrastructurii critice împotriva atacurilor cibernetice.

Scenariul 4: Mai puțin, dar mai eficient

UNIUNEA EUROPEANĂ SE AXEAZĂ PE OBTINEREA DE REZULTATE MAI MULTE ȘI CU MAI MARE RAPIDITATE ÎN ANUMITE DOMENII DE POLITICĂ, ACȚIONÂND MAI PUȚIN ÎN ALTE DOMENII.

De ce și cum?

În acest scenariu în care există consens asupra necesității de a aborda mai bine împreună anumite priorități, UE-27 decide să își concentreze atenția și resursele limitate asupra unui număr restrâns de domenii.

Drept urmare, UE-27 poate să acționeze mult mai rapid și mai decisiv în domeniile prioritare alese. Pentru aceste politici, UE-27 dispune de instrumente mai solide care să asigure punerea în aplicare și executarea în mod direct a deciziilor colective, așa cum este în prezent cazul politicii în domeniul concurenței sau al supravegherii bancare. În alte domenii, UE-27 nu mai acționează deloc sau acționează mai puțin.

Atunci când alege noile priorități, UE-27 urmărește să alinieze mai bine promisiunile, așteptările și rezultatele. Un exemplu tipic de necorelare recentă este scandalul privind emisiile autoturismelor. Există așteptarea ca UE să protejeze consumatorii de practicile înșelătoare ale fabricanților de autoturisme, însă UE nu are nici competența și nici instrumentele pentru a interveni în mod direct și vizibil.

Ce înseamnă aceasta până în 2025?

UE-27 își intensifică activitatea în domenii precum inovarea, comerțul, securitatea, migrația, gestionarea frontierelor și apărarea. Aceasta elaborează noi norme și instrumente de asigurare a punerii în aplicare pentru a aprofunda piața unică în noile domenii-cheie. UE pune accentul pe excelență în cercetare și dezvoltare și investește în noi proiecte la nivelul întregii UE pentru a sprijini decarbonizarea și digitizarea.

Printre exemplele tipice se numără continuarea cooperării în materie de spațiu, grupurile de înaltă tehnologie și finalizarea platformelor de energie regionale. UE-27 decide rapid să negocieze și să încheie acorduri comerciale. Autoritățile polițienești și judiciare cooperează în mod sistematic în aspectele

legate de terorism, iar o Agenție europeană comună de combatere a terorismului înlesnește această cooperare.

Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european asigură integral gestionarea frontierelor externe. Toate cererile de azil sunt prelucrate de o Agenție europeană unică pentru azil. Se stabilesc capacități de apărare comune.

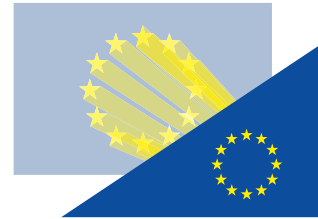
Pe de altă parte, UE-27 nu mai acționează sau acționează mai puțin în domeniile în care acțiunea sa este percepută ca având o valoare adăugată mai limitată sau în domeniile în care există percepția că promisiunile nu au fost îndeplinite. Printre aceste domenii se numără dezvoltarea regională, sănătatea publică sau anumite elemente ale politicii sociale și de ocupare a forței de muncă și care nu sunt legate în mod direct de funcționarea pieței unice.

Controlul ajutoarelor de stat este delegat în mai mare măsură autorităților naționale. În ceea ce privește noile standarde privind protecția consumatorilor, mediul și sănătatea și siguranța la locul de muncă, nivelul minim ia locul armonizării detaliate. Statele membre dispun de o flexibilitate mai mare pentru a experimenta în anumite domenii. Cu toate acestea, în domeniile reglementate la nivelul UE competențele sporite de punere în aplicare asigură deplina conformitate.

Pe de altă parte, se iau în continuare măsuri pentru consolidarea zonei euro și asigurarea stabilității monedei comune. Ponderea UE în lume evoluează simultan cu responsabilitățile sale recalibrate.

Avantaje și dezavantaje

În ultimă instanță, o diviziune mai clară a responsabilităților le permite cetățenilor europeni să înțeleagă mai bine aspectele care sunt abordate la nivelul UE-27, național și regional. Drepturile cetățenești derivate din legislația UE sunt consolidate în domeniile în care alegem să acționăm mai mult și se vor reduce în celelalte. Se contribuie astfel la eliminarea decalajului dintre promisiuni și rezultate, chiar dacă în unele domenii nu se răspunde așteptărilor. Pentru început, UE-27 întâmpină dificultăți reale în a stabili domeniile prioritare sau domeniile în care ar trebui să acționeze mai puțin.

Impactul asupra politicilor

Piața unică Și comerț	Uniunea economică și monetară	Schengen, migrație Și securitate	Politică externă Și apărare	Bugetul UE	Capacitatea de a obține rezultate
Standardele comune sunt stabilite la un nivel minim, dar punerea în aplicare este consolidată în domeniile reglementate la nivelul UE; comerțul este gestionat exclusiv la nivelul UE	Se iau mai multe măsuri pentru a consolida zona euro și a asigura stabilitatea acesteia; UE27 acționează mai puțin în ceea ce privește unele elemente ale politicii sociale și de ocupare a forței de muncă	Cooperarea privind gestionarea frontierelor, politicile privind azilul și aspectele privind combaterea terorismului are caracter sistematic	UE are o poziție unitară cu privire la toate aspectele de politică externă; se creează o Uniune Europeană a Apărării	Regândit în profunzime pentru a răspunde noilor priorități convenite la nivelul UE-27	Acordul inițial privind sarcinile prioritare sau sarcinile la care să se renunțe este dificil de obținut odată stabilit, procesul decizional poate fi înțeles mai ușor; UE acționează mai rapid și mai decisiv în domeniile în care are un rol mai important

Instantanee cu rol ilustrativ

- O autoritate europeană pentru telecomunicații are competența de a elibera frecvențe pentru serviciile de comunicații transfrontaliere, precum cele necesare pentru a utiliza automobilele conectate în întreaga Europă. Aceasta acționează ca un organism de reglementare pentru a proteja drepturile utilizatorilor de telefonie mobilă și de internet, oriunde s-ar afla în UE.
- La descurajarea și prevenirea unor atacuri grave în orașele europene contribuie o nouă Agenție europeană de combatere a terorismului care urmărește și identifică în mod sistematic suspecții. Autoritățile naționale de poliție pot avea ușor acces la bazele de date europene care conțin informațiile biometrice ale infractorilor.
- Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european asigură integral gestionarea frontierelor externe.
- Remunerațiile, legislația socială și nivelurile de impozitare variază în continuare în mod semnificativ în întreaga Europă.
- Consumatorii europeni care au fost duși în eroare de producătorii de autoturisme pot conta în prezent pe UE pentru a sancționa aceste întreprinderi și pentru a obține despăgubiri.
- Fermierii pot avea acces la date meteorologice și la date privind gestionarea culturilor la prețuri abordabile și în timp real, datorită unui sistem european de navigație prin satelit pe deplin funcțional.

Scenariul 5: Mult mai mult, împreună

UNIUNEA EUROPEANĂ DECIDE SĂ REALIZEZE MULT MAI MULT, COLABORÂND ÎN TOATE DOMENIILE DE POLITICĂ.

De ce și cum?

În acest scenariu în care există consens în ceea ce privește faptul că nici UE-27 în forma actuală, nici țările europene pe cont propriu nu sunt suficient de bine pregătite pentru a face față provocărilor curente, statele membre decid să pună în comun competențe, resurse și procese decizionale în toate domeniile.

Prin urmare, cooperarea între toate statele membre este aprofundată mai mult ca niciodată în toate domeniile. Similar, zona euro este consolidată, plecând de la premisa clară că ceea ce este benefic pentru țările care utilizează moneda comună este, de asemenea, benefic pentru toți. Deciziile sunt convenite mai rapid la nivel european și sunt puse în aplicare cu celeritate.

Ce înseamnă aceasta până în 2025?

Pe scena internațională, Europa își exprimă punctul de vedere și acționează concertat în schimburile comerciale și este reprezentată de un singur loc în cele mai multe foruri internaționale. Parlamentul European are ultimul cuvânt în ceea ce privește acordurile comerciale internaționale. Apărarea și securitatea sunt prioritare. În deplină complementaritate cu NATO, se creează o Uniune Europeană a Apărării. Cooperarea în domeniul securității este rutină. UE-27 este în continuare principalul promotor al combaterii schimbărilor climatice și își consolidează calitatea de cel mai mare donator din lume de ajutoare umanitare și de ajutoare pentru dezvoltare.

Politica externă amplă a UE îi permite acestuia să își consolideze abordarea comună în materie de migrație. Parteneriatele mai strânse și investițiile sporite în vecinătatea Europei și dincolo de aceasta contribuie la crearea de oportunități economice, la gestionarea migrației legale și la combaterea canalelor neregulate.

În cadrul UE-27, se pune un accent puternic pe finalizarea pieței unice în domeniul energiei, al sectorului digital și al serviciilor și se dă dovadă de hotărâre în acest sens. Datorită investițiilor comune în inovare și cercetare, apar mai multe „Silicon Valley” europene pentru a găzdui organizații de capital de risc, întreprinderi nou-înființate, mari întreprinderi și centre de cercetare. Piețele de capital sunt pe deplin integrate și contribuie la mobilizarea finanțării pentru IMM-uri și proiecte majore de infrastructură în întreaga UE.

Între statele din zona euro, dar și între acele state membre care doresc să se alăture, există o coordonare în materie fiscală, socială și de impozitare mult mai bună, precum și o supraveghere la nivel european a serviciilor financiare. Se pune la dispoziție sprijin financiar suplimentar din partea UE pentru stimularea dezvoltării economice și pentru a răspunde la șocurile la nivel regional, sectorial și național.

Avantaje și dezavantaje

Procesul decizional de la nivelul UE este mult mai rapid. Cetățenii au mai multe drepturi derivate direct din legislația UE. Există însă riscul înstrăinării acelor părți ale societății care consideră că UE nu are legitimitate sau că UE a preluat prea multe competențe de la autoritățile naționale.

Impactul asupra politicilor

Piața unică Și comerț	Uniunea economică și monetară	Schengen, migrație Și securitate	Politică externă Și apărare	Bugetul UE	Capacitatea de a obține rezultate
Piața unică este consolidată prin armonizarea standardelor și întărirea asigurării punerii în aplicare; comerțul este gestionat exclusiv la nivelul UE	Se realizează uniunea economică, financiară și fiscală, așa cum a fost schițată în cadrul Raportului celor cinci președinți din iunie 2015	La fel ca în „Mai puțin, însă mai eficient”, cooperarea privind gestionarea frontierelor, politicile privind azilul și aspectele privind combaterea terorismului are caracter sistematic	UE are o poziție unitară cu privire la toate chestiunile de politică externă; ca în „Mai puțin, însă mai eficient”, Europa se exprimă cu o singură voce, se creează o Uniune Europeană a Apărării	Modernizat și majorat în mod semnificativ, susținut de resurse proprii; este operațională o funcție de stabilizare fiscală a zonei euro	Procesul decizional este mai rapid și asigurarea punerii în aplicare este mai solidă în general; apar probleme legate de răspundere pentru o parte dintre aceia care cred că UE a preluat prea multe dintre competențele statelor membre

Instantanee cu rol ilustrativ

- Se continuă în mod activ încheierea de acorduri comerciale. Acestea sunt inițiate, negociate și ratificate rapid de către UE în numele celor 27 de state membre ale sale.
- Europeenii conduc automobile conectate fără probleme în întreaga Europă datorită normelor comune la nivelul UE și activității unei agenții a UE de aplicare a normelor.
- Europeenii care doresc să își exprime punctul de vedere privind un proiect propus de turbine eoliene care este finanțat de UE în zona lor locală întâmpină dificultăți în a identifica autoritatea europeană responsabilă.
- Cetățenii care călătoresc în străinătate beneficiază de protecție și de asistență consulară din partea ambasadelor UE, care au înlocuit ambasadere naționale în unele părți ale lumii. Cetățenii din afara UE care doresc să călătorească în Europa pot să prelucereze cererile de viză prin intermediul aceleiași rețele.
- Mecanismul european de stabilitate devine Fondul Monetar European. Acesta se supune controlului Parlamentului European și îi sunt conferite noi responsabilități, astfel încât să sprijine Banca Europeană de Investiții în atragerea de finanțare pentru a treia generație a „Planului Juncker”, pentru a stimula investițiile în întreaga Europă.

4. Calea de urmat

Multe dintre progresele care păreau imposibile în urmă cu 60 de ani în Europa sunt considerate acum lucruri normale. Chiar și cele mai întunecate zile sunt cu mult mai luminoase decât oricare dintre zilele petrecute de înaintașii noștri încarcerăți în Ventotene.

Chiar și pentru vizionari ca ei, libertățile, drepturile și oportunitățile pe care UE le-a creat de atunci ar fi fost de neimaginat. Cu ocazia aniversării unei Europe unite, este momentul să ne reînnoim angajamentele, să ne redescoperim mândria și să ne modelăm viitorul.

Schimbările pot fi inevitabile în orice domeniu, însă ceea ce ne dorim noi de la viață și de la valorile europene pe care le prețuim rămân neschimbate. Vrem o societate în care pacea, libertatea, toleranța și solidaritatea să fie mai presus de orice. Vrem să trăim într-o democrație unde există o diversitate de puncte de vedere și o presă critică, independentă și liberă. Vrem să fim liberi să ne exprimăm părerea și să avem siguranța că nicio persoană și nicio instituție nu este mai presus de lege. Vrem o Uniune în care toți cetățenii și toate statele membre sunt tratați în mod egal. Vrem să le asigurăm copiilor noștri o viață mai bună decât cea pe care am trăit-o noi.

Indiferent care dintre scenariile prezentate în această carte albă va fi cel mai apropiat de realitate, aceste valori și aspirații îi vor lega în continuare pe europeni și merită să luptăm pentru ele.

UE este un proiect unic în care prioritățile interne au fost corelate și suveranitatea a fost pusă în comun în mod voluntar pentru a servi mai bine interesele naționale și colective. Nu a fost întotdeauna ușor, lucrurile nu au fost niciodată perfecte, însă acest proiect și-a demonstrat capacitatea de a se reforma și și-a dovedit valoarea în timp. Plecând de la deviza „unitate în diversitate”, UE și statele sale membre au putut să valorifice atuurile unice și bogăția națiunilor lor, realizând progrese fără precedent.

Într-o lume nesigură, unii ar putea fi tentați să se izoleze, însă consecințele diviziunii și ale fragmentării ar avea implicații profunde. Țările europene și cetățenii lor ar fi expuși spectrului trecutului lor divizat și ar cădea pradă intereselor puterilor mai mari.

Europa trebuie să facă acum o alegere. Există tot atât de multe oportunități, câte provocări. Acesta poate fi

momentul Europei, care poate fi însă valorificat doar prin acțiunea comună și hotărâtă a tuturor celor 27 de state membre.

Această carte albă ar trebui să lanseze o dezbatere sinceră și amplă cu cetățenii cu privire la modul în care Europa ar trebui să evolueze în anii următori. Fiecare punct de vedere ar trebui ascultat. Comisia Europeană, alături de Parlamentul European și de statele membre interesate, va găzdui o serie de „dezbateri dedicate viitorului Europei” în parlamentele naționale, în orașele și în regiunile Europei. Ideile și hotărârea sutelor de milioane de europeni vor servi drept catalizator al progreselor noastre.

Cartea albă reprezintă contribuția Comisiei Europene la summitul de la Roma. Ca toate aniversările, reuniunea de la Roma va fi un prilej potrivit pentru a reflecta asupra reușitelor din ultimii 60 de ani. Ar trebui considerată însă și ca începutul unui proces în urma căruia UE-27 va decide împreună asupra viitorului Uniunii.

În lunile următoare, Comisia Europeană va contribui la discuții printr-o serie de documente de reflecție cu privire la următoarele subiecte:

- dezvoltarea dimensiunii sociale a Europei;
- aprofundarea uniunii economice și monetare, pe baza Raportului celor cinci președinți din iunie 2015;
- valorificarea oportunităților globalizării;
- viitorul apărării Europei
- viitorul finanțelor UE.

La fel ca și cartea albă, aceste documente de reflecție vor oferi diferite idei, propuneri, opțiuni sau scenarii privind Europa anului 2025, pentru a lansa o dezbatere fără a prezenta decizii definitive în această etapă.

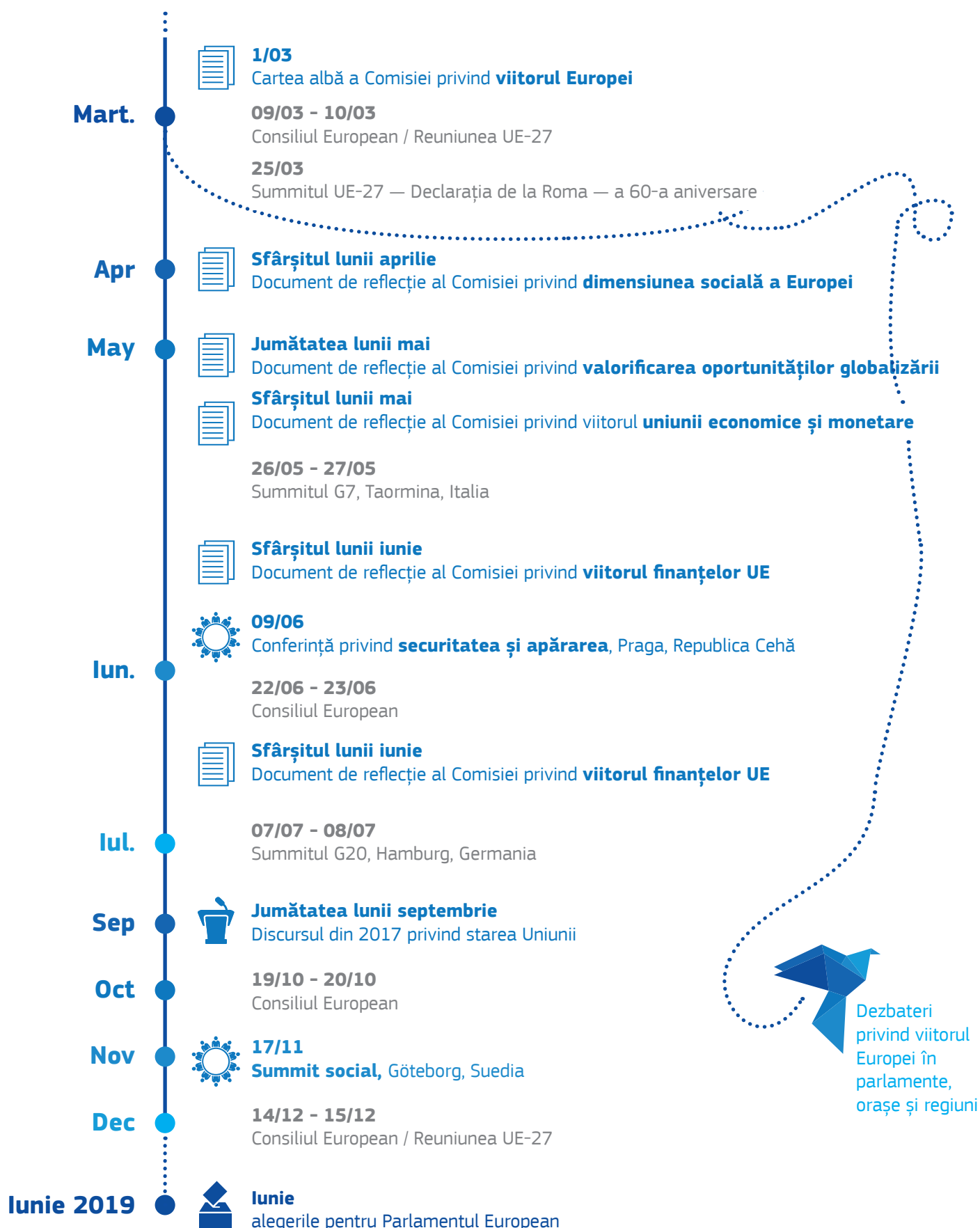
Aceste idei vor fi prezentate în discursul privind starea Uniunii din 2017 al președintelui Juncker, înainte să se poată trage primele concluzii cu ocazia Consiliului European din decembrie 2017. Astfel se va putea decide asupra acțiunilor ulterioare, care să fie întreprinse în timp util pentru alegerile europarlamentare din iunie 2019.

Voința noastră colectivă va impulsiona progresul Europei. Ca și în cazul generațiilor anterioare, viitorul Europei este în mâinile noastre.

ANEXE

Procesul aferent cărții albe: de la Roma la alegerile pentru Parlamentul European din 2019

Cele cinci scenarii: imagine de ansamblu pe domenii de politică

					
	Continuând pe același drum	Accent exclusiv pe piața unică	Cei care doresc mai mult realizează mai mult	Mai puțin, dar mai eficient	Mult mai mult, împreună
Piața unică și comerț	Piața unică este consolidată, inclusiv sectorul energetic și cel digital; UE-27 continuă să încheie acorduri comerciale progresiste	Piața unică a bunurilor și a capitalurilor consolidată; continuă să existe diferențe între standarde; libera circulație a persoanelor și a serviciilor nu este pe deplin garantată	La fel ca în „Continuând pe același drum”, piața unică este consolidată și UE-27 continuă să încheie acorduri comerciale progresiste	Standardele comune sunt stabilite la un nivel minim, dar punerea în aplicare este consolidată în domeniile reglementate la nivelul UE; comerțul este gestionat exclusiv la nivelul UE	Piața unică este consolidată prin armonizarea standardelor și întărirea asigurării punerii în aplicare; comerțul este gestionat exclusiv la nivelul UE
Uniunea economică și monetară	Progrese treptate în îmbunătățirea funcționării zonei euro	Cooperarea în zona euro este limitată	Ca în „Continuând pe același drum”, cu excepția faptului că un grup de țări aprofundează cooperarea în domenii precum impozitarea și standardele sociale	Se iau mai multe măsuri pentru a consolida zona euro și a asigura stabilitatea acesteia; UE-27 acționează mai puțin în ceea ce privește unele elemente ale politicii sociale și de ocupare a forței de muncă	Se realizează uniunea economică, financiară și fiscală, așa cum a fost schițată în cadrul Raportului celor cinci președinți din iunie 2015
Schengen, migrație și securitate	Se intensifică treptat cooperarea în materie de gestionare a frontierelor externe; progrese în direcția unui sistem comun de azil; o mai bună coordonare în aspectele legate de securitate	Nu există o politică unică privind migrația sau azilul; coordonarea privind securitatea este abordată la nivel bilateral; controalele la frontierele interne sunt mai sistematice	Ca în „Continuând pe același drum”, exceptând faptul că un grup de țări aprofundează cooperarea în aspectele legate de securitate și justiție	Cooperarea privind gestionarea frontierelor, politicile privind azilul și aspectele privind combaterea terorismului are caracter sistematic	La fel ca în „Mai puțin, însă mai eficient”, cooperarea privind gestionarea frontierelor, politicile privind azilul și aspectele privind combaterea terorismului are caracter sistematic
Politică externă și apărare	Se înregistrează progrese în exprimarea unui punct de vedere unic în afacerile externe; cooperare mai strânsă în domeniul apărării	Unele chestiuni de politică externă sunt abordate tot mai mult la nivel bilateral; cooperarea în materie de apărare rămâne la fel ca în prezent	Ca în „Continuând pe același drum”, exceptând faptul că un grup de țări aprofundează cooperarea în materie de apărare, cu accent pe coordonare militară și echipamente comune	UE are o poziție unitară cu privire la toate aspectele de politică externă; se creează o Uniune Europeană a Apărării	UE are o poziție unitară cu privire la toate chestiunile de politică externă; ca în „Mai puțin, însă mai eficient”, Europa se exprimă cu o singură voce, se creează o Uniune Europeană a Apărării
Bugetul UE	Parțial modernizat pentru a reflecta agenda de reforme convenită la nivelul celor 27	Reorientat pentru a finanța funcțiile esențiale necesare pentru piața unică	Ca în „Continuând pe același drum”; unele state membre pun la dispoziție bugete suplimentare pentru domeniile în care decid să realizeze mai mult	Regândit în profunzime pentru a răspunde noilor priorități convenite la nivelul UE-27	Modernizat și majorat în mod semnificativ, susținut de resurse proprii; este operațională o funcție de stabilizare fiscală a zonei euro
Capacitatea de a obține rezultate	Agenda pozitivă de acțiune aduce rezultate concrete; procesul decizional este în continuare dificil de înțeles; capacitatea de a obține rezultate nu corespunde întotdeauna așteptărilor	Procesul decizional poate fi înțeles mai ușor, dar capacitatea de a acționa în mod colectiv este limitată; chestiunile de interes comun trebuie să fie soluționate adesea la nivel bilateral	Ca în „Continuând pe același drum”, o agendă pozitivă de acțiune a celor 27 aduce rezultate; unele grupuri obțin mai multe rezultate în anumite domenii; procesul decizional devine mai complex	Acordul inițial privind sarcinile prioritare sau sarcinile la care să se renunțe este dificil de obținut odată stabilit, procesul decizional poate fi înțeles mai ușor; UE acționează mai rapid și mai decisiv în domeniile în care are un rol mai important	Procesul decizional este mai rapid și asigurarea punerii în aplicare este mai solidă în general; apar probleme legate de răspundere pentru o parte dintre aceia care cred că UE a preluat prea multe dintre competențele statelor membre

